

THƯ CHÚC TẾT NĂM ĐẦU TIÊN ... VÀ NĂM CUỐI CÙNG CỦA BÁC HỒ

Sau 30 năm bôn ba khắp thế giới, mùa xuân Tân Ty, Bác về Tổ quốc ngày 8-3-1941.

Ôi! sáng Xuân nay, Xuân Tân Ty. Trăng rừng biên giới nở hoa mơ. Con chim hót thanh thót bờ lau.. vui như thơ.

Bác tổ chức Hội Nghị T.Ư tại Khuổi Nặm (gần Pắc Pó) từ 10-5 đến 19-5-1941 với nhiều vấn đề quan trọng sắp tới. Tại Khuổi Nặm, Bác triệu tập các đồng chí Phùng Chí Kiên, Phạm Văn Đồng, Võ Nguyên Giáp, Lê Quảng Ba làm việc để ra một tờ báo lấy tên *Việt Nam Độc lập*.

Bác phân công chú Văn (Võ Nguyên Giáp), chú Tổng (Phạm văn Đồng), viết bài; chú Lê Quảng Ba ra chợ mua giấy mực. bút sắt. Chú Kiên và chú Đặng văn Cáp sống lâu bên Trung Quốc, quen biết nhiều tìm hiểu cách in lit-tô, viết chữ trên đá. Cơ sở in tại Kéo Nội (gần Khuổi Nặm). Công việc được thực hiện một cách chóng vánh.

Số báo đầu tiên lấy chỉ số 101 ra ngày 1-8-1941, phát hành 400 tờ, khổ giấy học trò, 10 ngày ra một kỳ, bán một xu một tờ (một xu tương đương với ba lạng gạo).

Thư chúc tết **đầu tiên** của Bác đăng trên tờ *Việt Nam độc lập* số 114 (tức số 14) ra ngày 1-1-1942, phục vụ cho Tết Nhâm Ngọ 15-2 âm lịch:

*Ngày tháng thắm thoát chóng như thoi,
Năm cũ qua rồi, chúc năm mới:
Chúc phe xâm lược sẽ diệt vong!
Chúc phe dân chủ sẽ thắng lợi.
Chúc đồng bào ta đoàn kết mau !
Chúc Việt Minh ta càng tấn tới,
Chúc toàn quân ta trong năm này
Cờ đỏ ngôi sao bay phấp phới!
Năm nay là năm tết vẻ vang
Cách mệnh thành công khắp thế giới.*

Xuân Nhâm Ngọ -1942

Bác chúc báo *Việt Nam Độc Lập*: *Việt Nam Độc Lập* thổi kèn loa/ Kêu gọi dân ta trẻ lẫn già/ Đoàn kết vững bền như khối sắt/ Để cùng nhau cứu nước Nam ta. Tờ *Việt Nam Độc Lập* được phát hành đều đặn do đồng chí Tổng phụ trách xuất bản được 126 số.

Ngày 13-8-1942 Bác xưng danh **Hồ Chí Minh** đại diện cho Việt Nam độc lập đồng minh gọi tắt là Việt Minh. Bác sang Trung Quốc, ngày 27-8-1942 bị Tưởng Giới Thạch bắt tại Quảng Tây đi hơn 30 nhà giam, qua nhiều thành phố từ Túc Vinh, Liễu Châu, Lại Tân, Ung Ninh, Quả đức, Thiên Giang, Đồng Chính, Tĩnh Tây, Quế Lâm, Thiên Bảo, Long Tuyền từ 8/42 đến 8-1943.

Cơm tù của Bác:

*“Không rau, không muối, canh không có
Mỗi bữa lưng cơm đỏ gọi là
Có kẻ đem cơm còn chắc dạ
Không người lo bữa đói kêu cha.*

(Nhật ký trong tù)

Còn nước uống:

*Mỗi người nửa chậu nước nhà pha,
Rửa mặt pha trà tự ý ta;
Ai muốn pha trà, đừng rửa mặt,
Ai cần rửa mặt, chớ pha trà.*

(Nhật ký trong tù)

Bác luôn lạc quan, tin tưởng vào ngày mai tươi sáng. Bác viết Ngục trung nhật ký (Nhật ký trong tù):

*Thân thể ở trong lao
Tinh thần ở ngoài lao
Muốn nên sự nghiệp lớn
Tinh thần phải càng cao!*

Dưới sự lãnh đạo của Đảng và Bác Hồ, Cách mạng Tháng 8/1945 thành công, thành lập nước Việt Nam dân chủ cộng hòa, nay là nước Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam, Bác thường xuyên có **Thơ Chúc tết** qua các năm: 1946, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69. (21 tết).

Cũng có ý kiến cho rằng: Bài thơ Chúc tết đầu tiên của Bác là năm 1946, tết đầu tiên nước nhà giành Độc Lập. Lúc này, nước ta còn chống giặc đói, giặc dốt, giặc ngoại xâm, nên Bác họa bài thơ:

*Hỡi các chiến sỹ yêu quý,
Bao giờ kháng chiến thành công,
Chúng ta cùng uống một chung rượu đào,
Tết này ta tạm xa nhau,
Chắc rằng ta sẽ tết sau sum vầy.*

Chúc đồng bào:

*Trong năm Bính Tuất tới,
Muôn việc đều tiến tới.
Kiến quốc mau thành công
Kháng chiến mau thắng lợi
VIỆT NAM ĐỘC LẬP MUÔN NĂM!*

Xuân Bính Tuất 1946

Sau tết Mậu Thân (1968), hai miền đánh thắng giặc Mỹ ngụy giành nhiều thắng lợi, nên Bác có bài thơ chúc Tết Kỷ Dậu-1969, không ngờ đây là bài thơ **cuối cùng**, như mệnh lệnh thiêng liêng của Bác:

*Năm qua thắng lợi vẻ vang,
Năm nay tiền tuyến chắc càng thắng to,
Vì độc lập, vì tự do
Đánh cho Mỹ cút, đánh cho ngụy nhào.
Tiến lên! chiến sỹ, đồng bào.
Bắc- Nam sum họp, xuân nào vui hơn!*

Xuân Kỷ Dậu-1969
Trần Thanh (sưu tầm)

Tài liệu tham khảo:

- Nhật ký trong tù - Hồ Chí Minh;
- Đời vui có Bác Hồ - Nhà xuất bản QĐND-2008;
- Báo Vĩnh Phúc Xuân Quý Tỵ 2013;
- Đặc sắc văn hóa Hồ Chí Minh-nhà xuất bản Trẻ 2010.